

Hybrid Model 02: Validace modelu (Model Validation)

```
In [1]: # Instalace potřebných knihoven
        %%pip install pandas
        %%pip install numpy
```

```
In [2]: # Import potřebných knihoven
import pandas as pd
import numpy as np

from scipy import stats
from scipy.stats import ks_2samp, ttest_ind, mannwhitneyu

import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
```

Načtení reálných a simulačních dat

```
In [3]: # Soubor je načten a přiřazen do proměnné ,df_sim"
other_path = '../data/04_HybridModel/hybrid_model.csv'
df_sim = pd.read_csv(other_path, header=0)
```

```
In [4]: # Zobrazení prvních 5 řádků datasetu
print('Prvních 5 řádků datového rámce')
df_sim.head(5)
```

Prvních 5 řádků datového rámce

```
Out[4]:
```

	x	y	z	dist	time	stochastic_delay	total_time	cum_delay
0	74	459	1284	4840	39	0	39	0
1	-90	4908	2217	4571	38	0	38	0
2	522	3074	26	2718	33	0	33	0
3	425	2247	2739	4318	37	0	37	0
4	516	3425	1590	3308	34	0	34	0

```
In [5]: # Základní deskriptivní statistika simulovaného datasetu
df_sim.describe()
```

```
Out[5]:
```

	x	y	z	dist	time	stochastic_delay	total_
count	20000.000000	20000.000000	20000.000000	20000.000000	20000.000000	20000.000000	20000.00
mean	1422.944700	1336.856500	1374.817600	5858.04950	42.074400	4.412000	46.48
std	1440.916105	1512.725045	805.317921	2172.83209	6.525181	20.073475	21.40
min	-99.000000	-99.000000	0.000000	1984.00000	30.000000	0.000000	30.00
25%	248.000000	202.000000	676.000000	3918.00000	36.000000	0.000000	36.00
50%	599.500000	521.000000	1374.500000	5705.00000	42.000000	0.000000	42.00
75%	2591.250000	2435.000000	2076.000000	7737.25000	48.000000	0.000000	49.00
max	4599.000000	4949.000000	2749.000000	10789.00000	57.000000	160.000000	215.00

```
In [6]: # Soubor je načten a přiřazen do proměnné ,df_real"
other_path = '../data/02_DetermModel/model_data_real.csv'
df_real = pd.read_csv(other_path, header=0)
```

```
In [7]: # Zobrazení prvních 5 řádků datasetu
print('Prvních 5 řádků datového rámce')
df_real.head(5)
```

Prvních 5 řádků datového rámce

```
Out[7]:
```

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_time	dist	time_calc
0	150	1315	220	1000	29	0	0	29	3443	34.828
1	75	220	1190	500	33	0	0	33	3590	35.269
2	239	220	940	2000	35	6	3	41	4387	37.660
3	199	1315	220	1500	36	0	0	36	3636	35.407
4	51	3690	220	250	50	0	0	50	5767	41.800

```
In [8]: # Základní deskriptivní statistika simulovaného datasetu
df_real.describe()
```

```
Out[8]:
```

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_ti
count	161.000000	161.000000	161.000000	161.000000	161.000000	161.000000	161.000000	161.0000
mean	139.049689	1314.428571	1091.807453	993.788820	36.285714	5.708075	0.254658	41.9937
std	79.374177	1288.402896	1361.839636	702.645843	6.771658	25.355384	0.800621	27.0375
min	2.000000	95.000000	95.000000	0.000000	24.000000	0.000000	0.000000	24.0000
25%	71.000000	220.000000	220.000000	500.000000	32.000000	0.000000	0.000000	32.0000
50%	141.000000	690.000000	220.000000	1000.000000	35.000000	0.000000	0.000000	36.0000
75%	203.000000	2440.000000	1565.000000	1500.000000	39.000000	0.000000	0.000000	42.0000
max	277.000000	4002.000000	4690.000000	2250.000000	56.000000	200.000000	4.000000	250.0000

Monte Carlo Validation: Opakované podvzorkování na velikost reality

```
In [9]: # Bootstrap vzorkování ze simulace na velikost reálného datasetu
n_real = len(df_real)

sim_samples = []

for _ in range(1000):
    sample = df_sim.sample(n=n_real, replace=True, random_state=122 + _)
    sim_samples.append(sample['total_time'])
```

KS test pro každé podvzorkování

```
In [10]: # Výpočet KS p-hodnot pro porovnání reálných a simulovaných dat
p_vals = []

for s in sim_samples:
    _, p = ks_2samp(df_real['total_time'], s)
    p_vals.append(p)
```

Pravděpodobnost shody modelu

```
In [11]: valid_ratio = np.mean(np.array(p_vals) > 0.05)

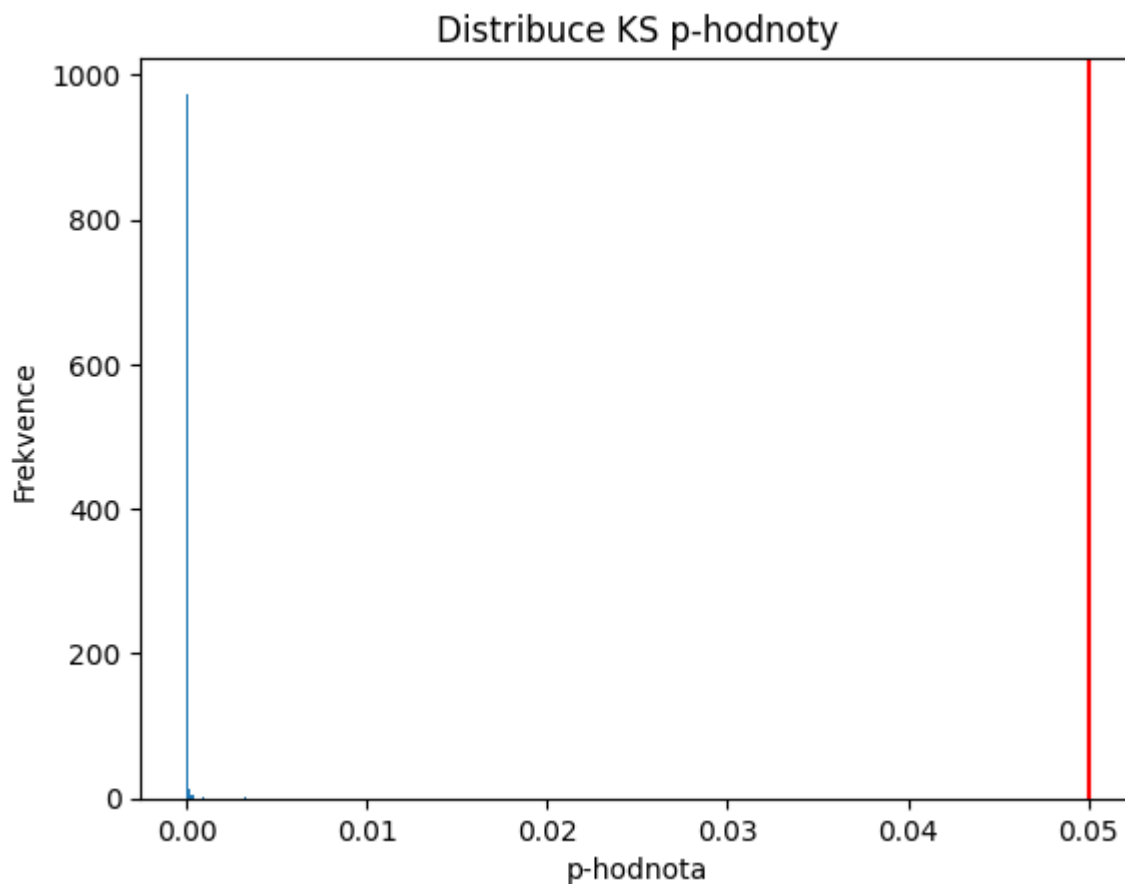
print("Podíl validních simulací:", valid_ratio)
```

Podíl validních simulací: 0.0

Distribuce KS p-hodnoty

```
In [12]: plt.figure()
plt.hist(p_vals, bins=30)
plt.axvline(0.05, color='red')

plt.title("Distribuce KS p-hodnoty")
plt.xlabel("p-hodnota")
plt.ylabel("Frekvence")
plt.show()
```


Interpretace (DES validace)

| Podíl | Interpretace | | ---- | ----- | 0.8 | model VALIDNÍ | | 0.5 – 0.8 | model přijatelný | | < 0.5 | model nevalidní |

Parametry nejsou kalibrované.

Porovnání průměru a směrodatné odchylky

Reálná data – referenční hodnoty:

```
In [13]: # Výpočet průměru a směrodatné odchylky z reálných dat
mean_real = df_real['total_time'].mean()
std_real = df_real['total_time'].std()

print("Real Mean:", mean_real)
print("Real STD:", std_real)
```

Real Mean: 41.993788819875775

Real STD: 27.037357695975476

Bootstrap ze simulace (na velikost reality):

```
In [14]: # velikost reálného datasetu
n_real = len(df_real)

sim_means = []
sim_stds = []

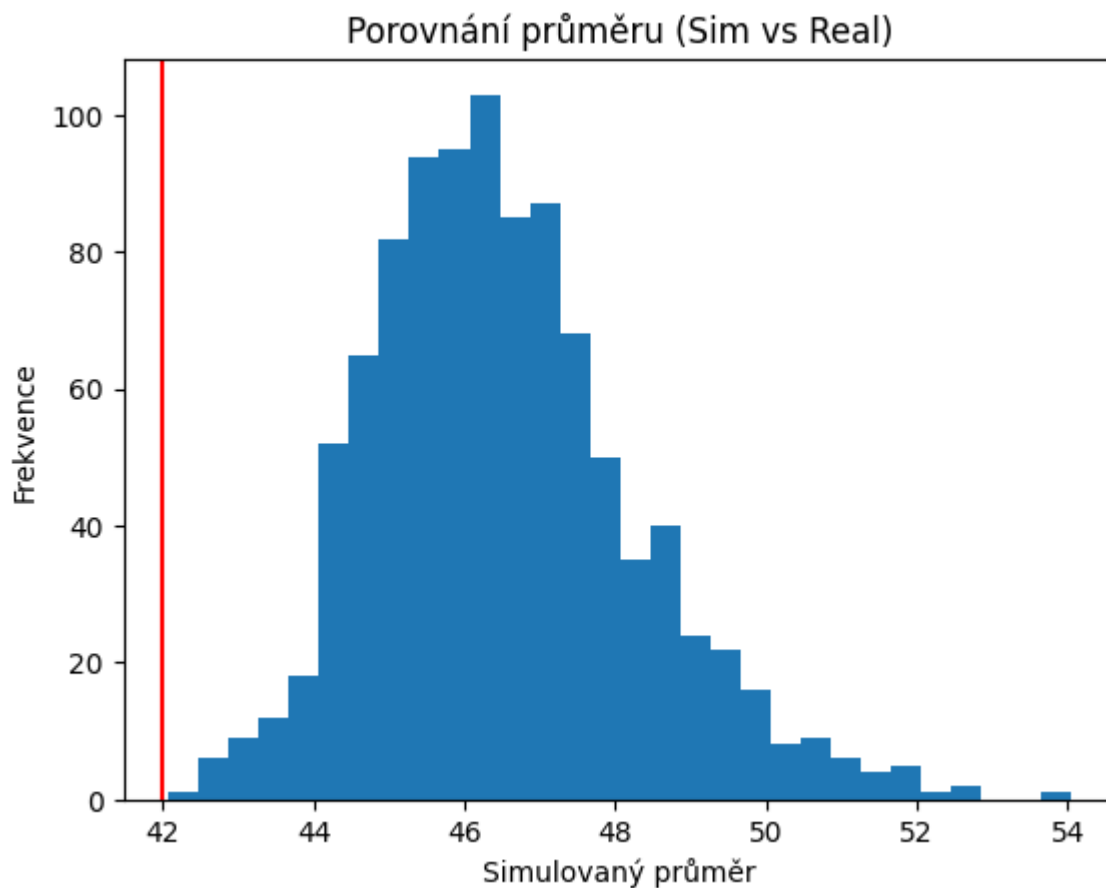
# opakované podvzorkování simulace
for i in range(1000):

    sample = df_sim.sample(
        n=n_real,
```

```
replace=True,  
random_state=122 + i  
)  
  
sim_means.append(sample['total_time'].mean())  
sim_stds.append(sample['total_time'].std())
```

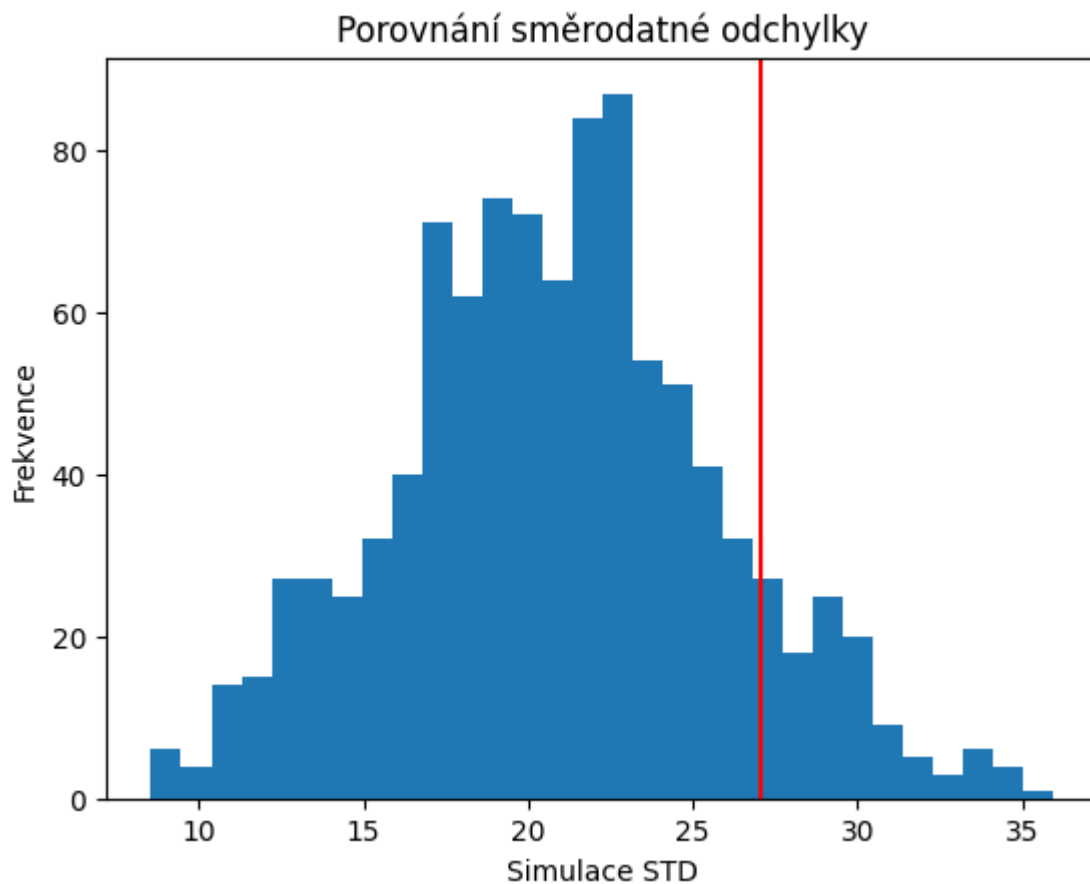
Porovnání průměru

```
In [15]: # Histogram průměrů ze simulace s vyznačením průměru reálných dat  
plt.figure()  
  
plt.hist(sim_means, bins=30)  
plt.axvline(mean_real, color='red')  
  
plt.title("Porovnání průměru (Sim vs Real)")  
plt.xlabel("Simulovaný průměr")  
plt.ylabel("Frekvence")  
  
plt.show()
```


Porovnání STD

```
In [16]: # Histogram STD ze simulace s vyznačením průměru reálných dat  
plt.figure()  
  
plt.hist(sim_stds, bins=30)  
plt.axvline(std_real, color='red')  
  
plt.title("Porovnání směrodatné odchylky")  
plt.xlabel("Simulace STD")  
plt.ylabel("Frekvence")  
  
plt.show()
```


Kvantilová validace

```
In [17]: mean_CI = np.percentile(sim_means, [2.5, 97.5])
std_CI   = np.percentile(sim_stds, [2.5, 97.5])

print("Mean 95% CI:", mean_CI)
print("STD 95% CI:", std_CI)

print("Real mean:", mean_real)
print("Real STD:", std_real)
```

```
Mean 95% CI: [43.56490683 50.54161491]
STD 95% CI: [11.39980265 30.74196232]
Real mean: 41.993788819875775
Real STD: 27.037357695975476
```

Model je validní, ale rozsah hodnot je moc široký -> **simulace není kalibrovaná**.

Parametrické porovnání dat

Welchův t-test

```
In [18]: stat, p = ttest_ind(
df_real['total_time'],
df_sim['total_time'],
equal_var=False
)

print("Welch t-test p-value:", p)
```

```
Welch t-test p-value: 0.0370080094281292
```

$p < 0.05 \rightarrow$ simulace má jiný průměr.

Cohen's d (velikost efektu)

```
In [19]: mean_diff = abs(df_real['total_time'].mean() - df_sim['total_time'].mean())

pooled_std = np.sqrt(
    (df_real['total_time'].std()2 + df_sim['total_time'].std()2) / 2
)

d = mean_diff / pooled_std

print("Cohen's d:", d)
```

Cohen's d: 0.18425210268660908

Cohen's d < 0.2 → zanedbatelný význam

Neparametrické porovnání (Distribuce)

Mann–Whitney U test

```
In [20]: stat, p = mannwhitneyu(
    df_real['total_time'],
    df_sim['total_time']
)

print("Mann-Whitney p-value:", p)
```

Mann-Whitney p-value: 3.3892693033431795e-16

Vyhodnocení shody simulovaných a reálných dat

Bootstrap KS test

0,00

Interpretace:

Ve 0.00 % případů nelze statisticky rozlišit simulaci od reality

STD

Real STD = 27.037357695975476 STD 95% CI (Sim) [11.39980265 30.74196232]

Interpretace:

Reálná směrodatná odchylka je v intervalu, avšak simulace vykazuje nadměrnou variabilitu

Průměr

Real Mean = 41.99 Mean 95% CI (Sim) [43.56490683 50.54161491]

Interpretace:

Reálný průměr se nachází v intervalu simulace

Welch t-test

$p = 0.0370080094281292$

Interpretace:

Simulace má jiný průměr.

Cohen's d

0.18425210268660908

Interpretace:

Malý rozdíl mezi průměry reálných a simulovaných dat

Mann-Whitney U test (neparametrický)

$p = 0.000$

Interpretace:

Zamítnutí nulové hypotézy.

Simulační model vykazuje systematickou odchylku od reálných dat a jeho kalibrace je nutná.

Autor / Organizace / Datum

Vjačeslav Usmanov, ČVUT v Praze, Fakulta stavební

Přehled změn

Datum (YYYY-MM-DD)	Verze	Autor změny	Popis změny
2026-01-27	1.1	Vjačeslav Usmanov	added HM_02_Model_Validation.ipynb
2026-02-16	1.2	Vjačeslav Usmanov	changed HM_02_Model_Validation.ipynb